

CYNGOR CYMUNED BETWS

Cynhaliwyd cyfarfod misol Cyngor Cymuned Betws fwy neu lai ar Skype ddydd Mercher 13^{eg} Ionawr 2021 am 7.00 yr hwyr.

Cynhaliwyd y cyfarfod ar sail anghysbell yn unol â darpariaethau Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Coronafirws) (Cyfarfodydd) (Cymru) 2020.

YN BRESENNOL: Cyng. Betsan Jones (Cadeirydd), y Cyng. Delyth Richards, Loreen Lewis and Annette Price, Jose Picouto, Lynwen Phillips and Lucy Jones.

Cynghorydd Sir: Betsan Jones

Clerc - Miss Angela Brown

1. Ymddiheuriadau

Cafodd y Cynghorydd Megrath - ei alw i mewn i waith ar fyr rybudd ac roedd wedi e-bostio a ffonio'r Clerc yn ymddiheuro.

2. Datganiad gan Aelodau o fuddiannau Personol a Rhagfarnol

Dim

3. Cadarnhau a Llofnodi Cofnodion y Cyfarfod a gynhaliwyd ddydd Mercher 9^{fed} Rhagfyr 2020

Cynigiodd y Cynghorydd Picouto ac eiliodd a chynigiodd y Cynghorydd Phillips y dylid derbyn cofnodion cyfarfod blaenorol y Cyngor fel cofnod cywir.

4. Cyfethol Dewis Cynghorydd Newydd (6 ymgeisydd am 4 lle)

Hysbysodd y Clerc yr aelodau bod 6ed ymgeisydd ar gyfer Cyd-Opsiwn a rhoddwyd yr wybodaeth a gafodd gan y 6ed person i'r aelodau cyn i'r broses ddechrau.

Roedd gan bob ymgeisydd rinweddau a fyddai o fudd i'r Cyngor Cymuned. Gofynnodd y Clerc i'r aelodau a oedd yn bresennol am bwy yr oeddent yn pleidleisio dros y 4 swydd wag ar Gyngor Cymuned Betws.

Esboniodd y Clerc y broses i'r aelodau, y byddai pob swydd wag yn cael ei galw yn ei dro ac y gallai aelodau bleidleisio dros y person yr oeddent am ei gyfethol. Hysbysodd y Clerc yr aelodau y byddai'r pleidleisiau'n cael eu cofnodi fel bod y broses yn parhau i fod yn ddiogel, yn gyson ac yn dryloyw. Roedd hyn yn cael ei wneud ar sail y cyngor a ddaeth i law gan CSC.

Gan fod 6 ymgeisydd am 4 swydd wag, cynhaliwyd proses bleidleisio yn unol â Deddf Llywodraeth Leol 1972, Adran 12, para 39 a'r rheolau a eglurir yn Charles Arnold-Baker ar Weinyddiaeth Cynghorau Lleol (Unfed Argraffiad ar Ddeg, adran 6.15) .

Cwestiynodd rhai Cynghorwyr na chynhaliwyd y broses Etholiad yn gywir. Dywedodd y Cadeirydd a'r Clerc wrthynt ei fod.

Dechreuodd y Clerc y broses Cyd-ddewis:

Derbyniwyd yr hysbysiad etholiad a'i roi ar y wefan ar 7fed Tachwedd 2020. Yn unol â chyfarwyddyd Cyngor Sir Caerfyrddin mewn print trwm, gwelwch y Rhybudd o Swydd Wag i Gyngor Cymuned Betws ynghlwm. Mae newidiadau i reoliadau o dan Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 yn caniatáu i hysbysiadau cyhoeddus ar gyfer swyddi gwag achlysurol gael eu postio'n electronig i wefan cyngor. Dylai'r rhybudd gael ei arddangos erbyn dydd Llun 9fed Tachwedd fan bellaf.

Gan na alwyd unrhyw etholiad erbyn 27 Tachwedd 2020, hysbysodd CSC y Clerc y gallai'r broses Cyd-ddewis ddechrau nawr, glynodd y Clerc wrth y canllawiau a gafwyd gan Gyngor Sir Caerfyrddin.

Rhodddwyd hysbysiadau ar gyfer Cyd-ddewis ar y wefan a'r hysbysfyrddau ar 2il Rhagfyr 2020 a'r dyddiad cau oedd 17:00 ar 13eg Ionawr 2021.

Derbyniodd y Clerc ymholiadau ynghylch y swyddi gwag ac ymateb iddynt.

Swydd Wag Cynghorydd 1

Cafodd Ymgeisydd A 6 pleidlais
Cafodd ymgeisydd B 0 bleidlais
Cafodd ymgeisydd C 0 bleidlais
Cafodd ymgeisydd D 0 bleidlais
Cafodd ymgeisydd E 0 bleidlais
Cafodd Ymgeisydd F 0 pleidlais

1 Cynghorydd Ymatal

Roedd Ymgeisydd A yn llwyddiannus.

Ymgeisydd A oedd Mr Dave Stacey ac mae wedi cael ei bleidleisio ar Gyngor Cymuned Betws trwy'r broses Cyd-ddewis ar gyfer Swydd Wag 1.

Swydd Wag Cynghorydd 2

Pleidleisiwyd Ymgeisydd A dros Swydd Wag 1
Cafodd ymgeisydd B 0 bleidlais
Cafodd ymgeisydd C 0 bleidlais
Cafodd ymgeisydd D 4 pleidlais
Cafodd ymgeisydd E 0 bleidlais
Cafodd Ymgeisydd F 0 pleidlais

Ymataliwyd 3 Chynghorydd

Roedd Ymgeisydd D yn llwyddiannus.

Ymgeisydd D oedd Mr Mike Jones ac mae wedi cael ei bleidleisio ar Gyngor Cymuned Betws trwy'r broses Cyd-ddewis ar gyfer Swydd Wag 2.

Swydd Wag y Cynghorydd 3

Pleidleisiwyd Ymgeisydd A dros Swydd Wag 1
Cafodd ymgeisydd B 3 pleidlais
Cafodd ymgeisydd C 1 pleidlais
Pleidleisiwyd Ymgeisydd D ar gyfer Swydd Wag 2
Cafodd ymgeisydd E 0 pleidlais
Cafodd Ymgeisydd F 2 pleidlais

1 Cynghorydd Ymatal

Cafodd yr ymgeisydd â'r lleiaf o bleidleisiau ei dynnu allan a dechreuodd y pleidleisio eto.

Pleidleisiwyd Ymgeisydd A dros Swydd Wag 1
Cafodd ymgeisydd B 4 pleidlais
Ymgeisydd C = wedi gadael
Pleidleisiwyd ymgeisydd D ar gyfer Swydd Wag 2
Ymgeisydd E = wedi gadael
Cafodd Ymgeisydd F 2 pleidlais

1 Cynghorydd Ymatal

Roedd Ymgeisydd B yn llwyddiannus.

Ymgeisydd B oedd Mr Andrew Williams ac mae wedi cael ei bleidleisio ar Gyngor Cymuned Betws trwy'r broses Cyd-ddewis ar gyfer Swydd Wag 3.

Swydd Wag y Cynghorydd 4

Pleidleisiwyd Ymgeisydd A dros Swydd Wag 1
Pleidleisiwyd Ymgeisydd B ar gyfer Swydd Wag 3
Cafodd Ymgeisydd C 3 pleidlais
Pleidleisiwyd ymgeisydd D ar gyfer Swydd Wag 2
Cafodd Ymgeisydd E 3 pleidlais
Cafodd Ymgeisydd F 0 pleidlais

1 Cynghorydd Ymatal

Rhoddodd y Cadeirydd bleidlais fwrw dros Ymgeisydd C.

Roedd Ymgeisydd C yn llwyddiannus.

Ymgeisydd C oedd Mr Peter Comley ac mae wedi cael ei bleidleisio ar Gyngor Cymuned Betws trwy'r broses Cyd-ddewis ar gyfer Swydd Wag 4.

Codwyd y Cynghorydd Price eto ynglŷn â gwahardd 2 Gyngorydd Cymunedol oherwydd y rheol 6 mis. Esboniodd y Cadeirydd a'r Clerc fod y gweithdrefnau cywir wedi'u dilyn. Tynnwyd sylw'r Clercod gan OVV ym mis Hydref bod rhai o'r Cynghorwyr Cymunedol wedi'u gwahardd yn awtomatig oherwydd y rheol 6 mis a hysbyswyd yr aelodau.

5. Heddlu Dyfed Powys

Rhestr o Droseddau Betws a dderbyniwyd gan PCSO 8039 Arwyn Rees:

Dyma'r ffigurau troseddau ar gyfer Betws rhwng Mawrth 2020 a Rhagfyr 2020. Mae'r rhan fwyaf o'r ymosodiadau a'r Aflonyddu yn gysylltiedig â'r cartref a neb wedi brifo'n ddifrifol.

MAWRTH 2020

Niwed Troseddol - 2
Dwyn - 1
Aflonyddu - 1
Ceisio Byrgleriaeth - 2

EBRILL 2020

Ymosodiad - 4
Niwed Troseddol - 2
Aflonyddu - 2

MAI 2020

Dwyn - 1
Aflonyddu - 2
Ymosodiad - 1

MEHEFIN 2020

Niwed Troseddol - 1
Dwyn - 3
Aflonyddu - 2
Ymosodiad - 2

GORFFENNAF 2020

Niwed Troseddol - 1
Aflonyddu - 2
Tipio Plu - 1
Ymosodiad - 1

AWST 2020

Niwed Troseddol - 1 (Parc Maesquarre)
Dwyn - 1
Aflonyddu - 2
Ymosodiad - 2
Cyffuriau - 1
Ymyrraeth Cerbydau - 1

MEDI 2020

Dwyn - 1
Aflonyddu - 3
Cyffuriau - 1
Byrgleriaeth - 1
Ymosodiad - 1

HYDREF 2020

Aflonyddu - 2
Cyffuriau - 1
Ymosodiad - 1

TACHWEDD 2020

Niwed Troseddol - 1
Aflonyddu - 3
Ymosodiad - 3

RHAGFYR 2020

Dwyn - 1
Aflonyddu – 1

6. Adborth gan Gynrychiolwyr ar Sefydliadau allanol CAB / Canolfan Deuluoedd / Llywodraethwyr Ysgol

Hysbysodd y Cynghorydd B Jones yr aelodau fod yr 2il fwrdd gwybodaeth sydd wedi'i leoli ym Mharc Betws wedi cwmpo i lawr yn y storm ddiweddaraf. Roedd hi wedi cysylltu â'r Clerc a oedd wedi gofyn i'r contractwr symud a chadw gyda'r bwrdd gwybodaeth 1af nes eu bod yn cael eu hatgyweirio. Hefyd, bod cangen fawr wedi cwmpo yn y parc a bod y contractwr wedi ei symud.

Roedd y Cynghorydd Picouto wedi gwirio'r Bwi Bywyd ym Mharc Betws yn ystod yr wythnos cyn y Nadolig ac roedd y cyfan yn gyfan. Hefyd hysbysodd yr aelodau ei fod wedi derbyn llythyr i'w aelwyd ei darian eto felly ni fydd yn gallu mynychu yn y parc yn ystod yr amser hwn.

Dywedodd y Cynghorydd Phillips ei bod wedi gwirio Maes Chwarae ac ardal Maesquarre ddydd Sadwrn ac nad oedd unrhyw broblemau.

Roedd y Cynghorydd Price wedi gwirio Cae Chwarae Heol Y Felin a Green ac wedi casglu sbwriel a rhoi gwybod i'r aelodau bod cangen ar y grŵn. Nid oedd hi wedi cysylltu â'r Clerc ynglŷn â hyn. Pan ofynnwyd iddi a oedd hi wedi cysylltu â'r contractwr, nid oedd wedi gwneud hynny a byddai'n gwirio'r ardal ddydd Iau 14eg Ionawr a rhoi gwybod i'r Clerc a oedd y cangen yn dal i fod yno.

7. Gohebiaeth

1. Darllenodd y Clerc lythyr gan Mr Llewellyn yn hysbysu'r aelodau y byddai'n cynyddu ei ffi oherwydd gweithdrefnau newydd sy'n dechrau gyda'r broses Archwilio. NODIR yr aelodau gan hyn.

2. Hysbysodd y Clerc yr aelodau bod CCC wedi derbyn cwyn ynghylch ffens ffin yr ardd bren a oedd yn methu sy'n cefnu ar Faes Chwarae Maesquarre. Roedd y Clerc wedi hysbysu'r preswlydd bod y ffens wedi'i chodi gan y datblygwr ac felly eu cyfrifoldeb nhw oedd ei chynnal a'i chadw.

3. Hysbysodd y Clerc yr aelodau bod cwyn wedi dod i law ynghylch ymddygiad gwrthgymdeithasol yn digwydd ger LBS ar safle Ffordd Y Glowyr. Roedd y Clerc wedi cysylltu â'r Cadeirydd, yr Heddlu a LBS ynghylch y mater ac roedd mwy o batrolau yn mynd i gael eu cynnal yn yr ardal. Cyngor i'r preswylwyr oedd ffonio 101 pan fyddant yn arsylwi ar yr ymddygiad gwrthgymdeithasol fel y gall yr Heddlu fod yn bresennol ar y pryd. Gall rhai preswylwyr osod teledu cylch cyfyng i ddal tystiolaeth.

4. Hysbysodd y Clerc yr aelodau o gŵyn a ddaeth i law ynglŷn ag aelod o'r cyhoedd yn cysylltu â swyddfa Plaid Cymru ac yn ymwybodol o enwau'r ymgeiswyr ar gyfer cyfethol. Hysbysodd y Clerc yr aelodau na fyddai'n mynd i unrhyw fanylion pellach, fodd bynnag, mae pryder mawr ynghylch sut y daeth aelod o'r cyhoedd yn ymwybodol o wybodaeth gyfrinachol yr ymgeiswyr a bod rhywun wedi ceisio dylanwadu ar y weithdrefn ddemocrataidd o gyfethol. Mae hyn yn destun ymchwiliad yn awr.

5. Hysbysodd y Clerc yr aelodau bod yr Ombwdsmon wedi derbyn cwyn arall na ellir ei thrafod gan ei bod yn destun ymchwiliad.

6. Hysbysodd y Clerc yr aelod y bydd y contractwr yn cwmpo'r coed gydag Ash Die Back ar yr ardal sy'n weddill o dan Ffordd Pentwyn yn fuan. Trafodwyd a **PENDERFYNWYD** i'r Clerc roi rhybudd yn y South Wales Guardian. Byddai'r Cynghorydd Phillips yn rhoi neges ar y grŵp Facebook lleol ac mae rhybudd eisoes wedi'i roi ar hysbysfwrdd Parc Betws.

8. Taliadau / Rhoddion / Archwiliad 2021 a phenodi'r Archwilydd Mewnol

a. Ambiwllans Awyr Cymru - cafwyd trafodaeth mewn perthynas â'r rhodd hon

Cynigiodd y Cyng. Price y dylid rhoi ffigur o £ 100, ac eiliwyd y Cynghorydd L Jones. Cynhaliwyd pleidlais gyda phob un o'r 7 pleidlais Oherwydd felly cynhaliwyd y bleidlais.

PENDERFYNWYD bod y Clerc yn rhoi Rhodd o £ 100 i Ambiwllans Awyr Cymru.

b. Cytunodd yr holl aelodau y byddai Mr Lyn Llewellyn yn cael ei benodi'n Archwilydd Mewnol ar gyfer Archwiliad 2020/2021. Awgrymodd y Cynghorwyr Phillips a L Jones drafodaeth ynghylch y flwyddyn nesaf a chael dyfynbrisiau.

PENDERFYNWYD i'r Clerc ysgrifennu at Mr Llewellyn yn gofyn iddo gynnal yr Archwiliad Mewnol ar gyfer 2020/2021.

c. Hysbysodd y Clerc yr aelodau bod y 3ydd taliad Precept wedi dod i law am £ 12,333.33 gan Gyngor Sir Caerfyrddin.

9. Cynllunio

Trafodwyd ymgynghoriad cynllunio ar gyfer amrywiad ynghylch cais PL / 00938 anfonwyd gwrthwynebiadau gan y Clerc ynghylch difrod posibl i wreiddiau coed. Dywedodd y Cynghorydd Price fod y Rhedyn Brenhinol yn yr ardal hefyd.

Dywedodd y Cynghorydd Price hefyd ei bod yn aelod o Amddiffyn Cymru Gwledig a bod coed derw wedi'u torri i lawr o fewn Betws. Dywedodd y Cynghorydd B Jones fod hyn wedi cael ei atal trwy gynllunio a'i fod yn cael ei ymchwilio ar hyn o bryd.

10. Asesiad Risg i'w fabwysiadu ar gyfer 2021/2022

Cafwyd trafodaeth ynghylch yr asesiad risg ac awgrymodd y Cynghorydd L Jones y dylid ychwanegu adran generig ar Feirws Corona ynghylch cynnal cyfarfodydd anghysbell yn ystod y pandemig.

PENDERFYNWYD i'r Clerc ychwanegu hwn i'w ychwanegu at yr asesiad risg.

Cytunwyd gan yr holl aelodau eu bod yn mabwysiadu'r Asesiad Risg.

Awgrymodd y Cynghorydd Picouto fod angen Asesiad / Adroddiad / Dogfen Risg hollol ar wahân a oedd yn dangos effaith y pandemig ar y Cyngor Cymuned a thrigolion Betws.

PENDERFYNWYD bod y Clerc a'r Cyng Picouto yn gweithio gyda'i gilydd i gynhyrchu dogfen.

Gofynnodd y Cynghorydd Price i'r Cynghorydd Sir B Jones wneud ymholiadau ynghylch palmant sy'n cael ei ostwng ar Ffordd y Cynol sydd wedi cael ei gais cynllunio wedi'i basio gan fod pryderon ynghylch llifogydd posib yn digwydd yn y dyfodol.

PENDERFYNWYD y bydd y Cynghorydd Sir B Jones yn gwneud ymholiadau ac yn adrodd yn ôl yn y cyfarfod nesaf.

Daeth y cyfarfod i ben am 20:13. Gadawodd y Clerc y cyfarfod am 20:15 ar ôl i bawb adael.